

Nro. 37.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken November 4. ik napján

1803. ik eszten. öben.

B é t s.

I t t t e g n a p r e g g e l r e v i r r a d ó z a a' h é l e e s v é n, a z ó l t a t é l v a n. A' h e g y e k f e j é r b e ö l t ö z k ö d t e k. — A' d r á g a s á g a' h e l l y e t t h o g y l z ü n n e, n e v e k e d i k.

B é t s b e n g y a k r a n l á t j u k a' D u n a p a r t j á n a' S w é w i a i é s H e l v é t u s k i v á n d o r l o t t a k a t s e r e g e l n i, a' E i k i d e é r k e z v é n, 's i t t m a g o k a t k i n y u g o d v á n, i s m é t h a j ó k r a ü l n e k, 's e g y m á s u t á n a' D u n á n, e l é b b Z e m l i n, 's o n n é t i s m é t G a l a t z f e l é, t o v á b b e v e z n e k. A z ú t i k ö l t s é g e t a z O r o s z C s á s z á r a d a t j a n é k i e k, a' k i n e k D é l i t a r t o m á n y a i b a n f o g n a k m e g t e l e p e d n i.

M a g y a r O r s z á g.

Rimafzombatból October 16-ik napján. A' mi Nemes Megyénknek, az utóbbi Ország Gyűlésben meghatározott Nagy Hont Vármegyétől való elválasztása, és Tek. Gömör Vármegyével leendő öfzve kaptolsztatása, ezen folyó October 10-ik napján, Pelsűtz városában, Mélt. Báro Prónay Gábor Ur Eö Nagysága, mint ezen végre ki rendelt Kir. Commissariusnak, és Tek. Gömör Vármegye Fő Ispánnának előülése alatt tartott Gyűlésben, tökéletességre vivődött. Minekutánna, tudniillik Királyi Tanácsos és Tek. Gömör Vármegyének számos esztendőktől fogva igen érdemes első All-Ispánnya Titt. Szatthmári Király Miklós Ur, Kir. Commissarius és Fő Ispán Ur Eö Nagyságát fényes deputatio által a' Gyűlésben meg hívatta volna, ez abban megjelenvén, az egygyességről, 's ennek a' társaságokra áradni szokott hasznairól, tsinos Magyarsággal készült, és igen velős beszédet tartott, egyszersmind azon Gyűlésnek tárgyát, melly az utóbbi Ország Gyűlésén hozott Törvény 9-ik tikkelyében határozódik, előadván; a' majdan egygyesülendő Gömör és Kis-Honth Rendeinek az atyafiságos 's barátságos egyetértést, és egygyességet hathatóllan ajánlotta,

Ekkor Titt. Kovács Imre Kiss-Honthi Jegyző Ur a' Nemes Kerület képében fel álván, minekutánna elő adta volna azt, hogy a' Tek. Kis-Honthi Rendeik érezvén N. Hontal való öfzve kötetéseknek súllyát, mind a' régibb, mind a' közelebbi időkben N. Hontól való elválasztatásokat mely faradhatatlanúl sürgették; végre a' Nemes Kerületet, és ennek minden rendü 's rangú lakosit

Mélt. Fő Ispán Ur kegyelmébe, 's a' Tek. Gömöri Rendek atyafiságos és barátságos jó indulatjokba, szeretetekbe, és kegyességekbe ajánlotta, 's egyszersemind 30 esztendőn felül különböző tisztségekben eddig viselt Vármegyei hivataljától bútsút vett. — Ezt mivelte Tek. Kovács Antal volt Kis-Honthi All-Ispán Ur is —

Ennek végződésével, Tek. Gömör Vármegyei Fő Jegyző Szontagh Mihály Ur a' barátságos és atyafiságos tiszta szeretetnek, 's az alsóbb rendhez való szelid kegyességnek és engedelmeségnek az egész Társaságra bizonyosan hárámlani szokott édes gyümöltseit hosszasan elő adván, beszédjét azon kivansággal fejezte bé, hogy ezen egyesítés által az egész Közönségnek lelke, szíve, és minden indulatja egyesítessen annyira, hogy közös erővel, minden részre való hajlás nélkül, egyedül a' Felség és Haza javára, 's a' szegénység bődögitására fordítsák ezen egygyesült Megyének minden Rendjei ezeket, erejeket, és minden tehetségeket:

Ezek után a' Kir. Helytartó Tanátsnak Mélt. Fő Ispán Urhoz küldött azon levele olvaftatott fel, melly által Eő Felségétől, ezen egygyesítés dolgában Kir. Commissariusnak lett ki neveztetése hírül adatik, egyszersemind az Ország Gyüllésénn meghatározott nemtelen lakosok ölzve irattatásának elzközlése ezen Tek. Megyében meg hagyattatik.

Az egygyesülésre nézve K. Commissarius Fő Ispán Eő N.sága előadáshoz képest, a' T. Rendek is a' következőnégy pontokban állapotok meg: 1) Hogy ezen egygyesült Vármegyének neve következő legyen: **G ö m ö r e t K i s - H o n t h a r t i c u l a r i -**

ter unitus Comitatus, Magyarúl: Gömör és Kis-Honth törvényesen egygyesült Vármegye — 2) Kis Honth maradjon meg mostani állapotjában egy Járásnak — 3) Mind Gömör, mind Kis-Honth fizesse eddig való tartozásait különösen; jövődre nézve pedig — 4) A' Porták egygyesítetvén, minden terheket közös erővel viseljenek. Végezetre

A' nemtelenek öfzve írása végett Mélt. Fő Ispán Ur, a' következett napon tartott gyűlésben deputatusokat nevezett ki; sőt még azon nap. ott helyben, tudniillik P e l s ü t z ö n, a' deputatus uraknak útmutatásúl szolgálendő néhány öfzve írásbeli próbákat tett, 14-ikben pedig onnan el indulván, városunkon keresztül vízfzra felé utazott.

Frantzia Respublika.

Páris, Oktob. 14 dikén. Minekutánna a' Szenátus, Státustanáts, és a' Diplomatika, (az az, a' Követtségek) az Betsület légióval olyan módon öfzszetsatóltattak, hogy azoknak tagjai egyfzersmind ezeknek is tagjaik légyenek: azon tanátskozik az Országglószék, hogy már most a' Tribunátust, 's mingyár azután ennek módja szerént, a' Törvényhozó Gyűlést is öfzize köesse a' Betsület légióval. Tsak ennek a' kérdésnek meghatározatása forog még fenn, hogy, ha valaki a' Tribunátusnak 's Törvényhozó Gyűlésnek tagja, tagja legyen e' már azonnal a' Betsületlégiónak is; vagy pedig tsak személy szerént kelljen bizonyos számú Tribunusoknak 's Törvényhozóknak, a' Betsületlégió' tagjai közé neveztetni? —

Oktober' 7 dikén ekképpen irt egy Anglus hadi fogoly Valenciennes várából: — „

„Mint haljuk, Luxemburgba fognak innét általzállítani bennünket: a' mely nekünk nem tettzene; mintúgy a' mostani fogságunk' helyén igen szépen bánnak velünk; és olyan türehető az állapotunk, a' milyen csak ezen környülállások között lehet. A' városban és a' bástyákon szabadon járkálhatunk: csak a' várkapukon kívül nem szabad a' Komendáns' engedelmé nélkül mennünk. A' Komendáns egy igen betsületes ember.

Az Orosz és Fr. országlószékek között való mostani állapot eránt, ekképpen fejezik ki magukat az Oktob. 14 dikén költ Párisi levelek: — „A' St. Cloudban közelébb esett czeremoniákon, a' hol a' több idegen Követek minyájan megjelentenek vala, Gr. Markow az Orosz Követ nem vólt jelen. Az Első Konzúl mostan, személyes levelezéssel folytat a' Császárral. Egy Kurir' várnak minden orán Petersburgból Párisba visszafutni: és olyan hír indúlt, hogy G. Markow' helyébe más Követ fogna jöni. —

„St. Cloudban az Udvari théátromon Andromache jádzódván a' múlt vasárnapon, mind elhivattattak rá az idegen Követek, és csak egy nem vólt jelen. — Hertz, Dolgoruki és Demidow is hivatalosok vóltak: hanem egésségeik változása miatt nem jelenhettek meg. —

„Spanyol országgal és Portugalliával, az Orosz Császár közbenjárására nézve, mind ez ideig úgy bánik a' Fr. Országlószék, mint neutrálisokkal.

Az ólta, hogy Admirál Nelsont, Marsilia és Toulon között olázkodni ezekben vették a' Frantziák, ezen partjaikon lévő tornyokon sem vilá-

gositanak éjjelenként, hogy az Anglus hajóknak ne szolgáljanak útmutatóul.

Páris, Oktob. 20-dikán. Az eféle tanakodások — egy felől, hogy már az Első Konzúlnak a nagy expeditzióra való elindulása, nem lehet megszűze — más felől, hogy a' Flandrus partokon fekvő seregek koránt sem lévén olyan számosak, mint hirleltetnek, és a' készületeknek is a' lármája lévén nagyobb, mint a' valósága, mind ezekből a' következne, hogy az ellenséges Fe'ek között való alkudozás valamely hatalmas Közbenjárónak eszközlése által ismét elkezdött volna — mind ezek a' tünődések semmit sem érnek; minthogy sohol nem láthatjuk semmi fundamentumokat. — „Két okokra nézve lehet gyanítani, (így ír egy közönséges tudósító) hogy talám nem fog az Első Konzúl nagy expeditziója megtörténni — először, mivelhogy Nagy Britannianak allandósága, egész Europa' ügyének tartathatik; másodsor, mivelhogy ezen expeditzió által olyan veszedelmeknek tétetődhetne ki Fr. ország, a' mellyeknek nem csak a' jelen való, hanem a' jövőndő emberi nyomra is kiterjedhetnének a' következéseik — hanem, hol látjuk még is (így szoll az író), hogy a' történet eleibe gát épittödne? Az ólta, hogy Pruszszus Tanátsos Lombard, Brüzszelben az Első Konzúlnál megfordúlt, senki kétségbe nem hozza a' Berlini udvarnak azon systema mellett való megmaradását, a' melyhez eddig alkalmazta magát, &c. — azonban leg jobb nem találgatni a' jövőndőt, mint hogy minden emberi találgatásnak különben olyan határa van, a' mellyen a' véges elmeszoha által nem léphet. —

Elég az a' dologhoz (ilyen hangon íródtak az Oktob. 20 dikán költ Párisi levelek), hogy az Első Konzúl naponként az ágyus tsolnakokkal gyakorolja St. Cloud mellett a' Sequana vizén a' maga Testörzöit; hogy Páris és Berlin között szünetlen jönnek - mennek a' Kurirok; hogy az Első Konzúl plánuma eránt, a' Londoniak, minden találgatásaik mellett is meg fognak tsalattatni; és hogy az Országlószéknek egy közelebbi rendelése szerént, egy oly Kompánia is állittatik fel a' nagy expeditzióra, a' melly tsupa Anglus Tolmátsokból formálódik, Tolmáts Adjutánsok Kompániájának nevezete alatt. — Az egész Kompaniát 117 emberik fogják tenni. Lesznek benne, 1 Kapitány, 2 Hadnagyok, 2 Alhadnagyok, 1 fő kvártélymester, 4 alkvártélymesterek, 96 közemberek, 2 Dobosok, &c. Tsak önként vállalkozók vétetnek fel belé; 's a' verbualások Parisban, és a' Napnyugoti partokon Ostendétől fogva St. Malóig leszen. Fzeknek jó magokviselű, Angliában lakott, Angliának vidékeit esmérő, Anglus nyelven beszéllő 's ezt fordítani tudó, jó növésű, már szolgált, 's még is 35 esztendősnél nem idősebb, fiatal embereknek kell lenni. Jó szívvel bé veszik ezek közzé nevezetesen a' Fr. országban tartózkodó Irlandusokat.

Egy Német országi közönséges levél' írójához, ilyen magános tudósítás érkezett a' nagy expeditzióra kirendeltetett Fr. sereg eránt: — „Ez a' sereg, 3 nagyobb táborokból áll. A' közép tábor Calaistól fogva Vliessingáig, a' Napnyugoti tábor Brestől fogva Cherbourgig, és a' Napkeleti tábor Vliessingától fogva Texelig terjeszkedik - ki. Mind a' három egy - egy Helytartó Generális (Gen. Lieu-

tenánt) által vezéreltetik, a' kik egyenesen az Első Konzúl', mint az Angliai egész tábor fő vezére' kormányozása alatt lesznek, a' melynek közönséges Generáltábjja vezére, Hadiminister Berthier lesz. A' három Helytartó Generálisok még nintsenek kineveztetve. Moreau, Massena, és Bernadotte Generálisok vannak, mint befzéllek, ezen fő hivatalokkal megkináltatva (hát Jourdan hova lett, a' kiről közelébb iródott, hogy egygyik fogna a' Helytartó Generálisok között lenni?) A' közép tábor hasonló képpen három részből fog állani, 's ezeket Ney, Soult, és Davoust vezérlik. Közönséges vélekedés Párisban, hogy a' Napkeleti tábor Skotziába, a' Közép tábor Déli Angliába, és a' Napnyugoti tábor Irlaudiába fognának kifizálni.

A' *Moniteur* ozokat a' hivatal szerént való tudósításokat is ki hirdette, a' mellyek a' Calais és Boulogne előtt történt tengeri verekedésekről a' Londoni Ud. Ujságban kiadattak: hanem jegyzéseket tett alájuk. — „

„Az Ő f z nevezeti Királyi ágyus tsolnakról, Calais mellől, Sept. 28 dikán: — „Hogy a' tenger' befolyása, az ezen kikötőhelybe megérkezett ellenséges tsolnakoknak alkalmatlóságot ne szolgáltasson arra, hogy magokat az öbölben a' mi ágyúgolyóbisaink elől elvonhassák, elvártam azon időpontot, midőn a' tengernek kifolyása által a' szárazon hagyattatván, a' battériákhoz magokat közelébb nem vehetnék. Legalkalmasabbnak találtam tegnap reggel rájuk ütni. Az ágyúzás elkezdődése után eszünkbe vettük, hogy a' ránk jövő ellenséges golyóbisok között, bombik is találtnának: az ő első bombijok, hozzánk egy hajó

hofszfúságnyi távolságra esett a' vízbe, és abban széllyel szakadt. Olyan közel szemlélvén magunkat a' battériákhoz lenni, hogy az ellenséges bombiknak hajóinkra való eshetésektől tarhattunk volna; mi ellenben az ellenséges tsolnakoktól olyan távol lévén, hogy golyobisainknak hozzájuk való juthatásokat nem reméllhetnők: jelt adattam vas-matskáinknak bévétetések eránt; a' mely megesevén állásunkat változtattuk. Olyan szerentsések voltunk, hogy leg kissebb kár sem esett hajóinkban: rézünkről ellenben, rész szerént szemmel láthatólag az ellenséges tsolnakok közzé repittödvén a' bombik, rész szerént pedig a' nagyobb erejűek a' tsolnakokon túl a' városra hullván le, lehetetlen, hogy sok kárt ne okoztak volna. A' városnak Napnyugoti részit tüzben lenni szemléltük: hanem a' tsolnakok vesztségéről nem ítéltünk, minthogy ezek a' partnak egy része által fedeztetek. A' szél azonközben a' partfelől megindulván, olyan erőssen kezdett fúni ellenünk, hogy tovább meg nem állhattunk, &c. —

„A' L e d a nevű Királyi hajórol, B o u l o g n e elől, Sept. 29 dikén: — „Eszünkbe vévén 25 ellenséges tsolnakoknak a' Calaisi kikötőhelyből való kievezéseket, azonnal egész erőnkkel utánnok eredtünk, hogy útjokat elállhassuk: hanem minden iparkodásaink által is meg nem akadályoztathattuk őket abban, hogy Boulognéhez ne juthassanak, minekutánna 3 óráknak le folytok alatt a' legkegyetlenebb ágyuzált tettük volna rájuk, melyre ők is, mind hajóikról mind a' partokon lévő batteriákról, selettek. A' vólt fel tett tzé-lom, hogy ezen öbölben ismét megtámadjam őket: hanem nagy szél kezdvén ellenünk fúni, hajóink

nem állapotodhattak meg. Ma reggel ismét egy más 25 hajókból álló ellenséges hajóosztályt vetünk eszünkbe; melyre azonnal rá támadtunk: hanem, minekutánna valami 3 oráig kemény ágyuzást tettünk volna reá, végezetre ez is az előbbeni mellett állapotodott meg vasmatskákon, minekutánna mindazáltal két ellenséges tsolnakok a' közfiklákhoz tsapódván, oda vesztek volna. *) Most már 55 hajók állanak ezen lineában Boulogne előtt vasmatskákon. Szerentsémnek tartom jelenteni, hogy még eddig egy hajónkról sem érkezett hozzám valami kárvallásunkról szolló tudósítás. Éppen egy ellenséges bombi esett a' Leda nevű hajónkra, hanem annak fenekén repedvén meg, semmi kárt nem tett. **) — „

„Robert Honymán, a' Leda Kapitánya.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*) E' nem való; mi egy hajót is el nem vesztettünk ezen tsatában; 's kárt sem vallott egy is. Igaz, hogy a' parton való battériáink is segítették tsolnakainknak evezéseket; hanem nékiek is vólt ágyujok önnön védelmezésekre. (A' M o n i t e u r jegyzése).

**) Különös történet, hogy egy bombi, a' mely a' hajó fenekén széllyel szakad, semmi kárt ne okozzon. Sok hajóitoknak özfze rontattak árbotzfáik; néhány hajóitok pedig annyira özfzerontsoltattak, hogy partjaitokhoz vízfza evezvén, másoknak kellett helyekbe jöni, &c. (A' M o n i t e u r jegyzése).

Az Elfi Bey' Angliába való érkezése eránt is teszen egy jegyzést ezen M o n i t e u r : — „Lás'd, úgymond, Angliának a' politikáját. A' Porta birodalmának épségben való maradásaért tsatazik; 's Egyip-

tomban még is zenebonát gerjeszt, 's a' Porta' ellenségeit fel-lázzasztja. Hanem gondunk leszen rá, hogy gátat tehessünk eleibe. Bizonyosan meg nem fog Anglia semmit tartani a' Középtengeren. "

Tsakugyan a' M o n i t e u r adta-ki ezeket a' Londoni tudósításokat is: — „

„A' Kormányozószéknek hírül adatott, hogy London varosának némely részeiben gyanus személyek kezdettek volna gyülekezeteket tartani ej-jelenként, olyan tzelzással, hogy a' tsendességet meg zavarják. Noha fel nem tehetjük is, hogy ezen személyeknek száma olyan nagy volna, hogy méltó lármát okozhassanak: még is illő tsakugyan vigyázni reájok; és eleit kell venni mesterkedésseknek. Fel kell keresni őket, és meg kell mind azokat a' gyanus embereket esmérni, a' kiknek semmi jövedelmek nintsen az élésre; 's nem kell el várni, hogy az ellenség, London' kapui előtt meg jelennyen.“ —

A' múlt szeredán a' Frantziák' nem sokále-endő beüitése felett tétetvén fogadások, vóltak, a' kik el vettek 100 Forintot, olyan feltétel alatt, hogy 1000 ret fizetnek visszra, ha a' Frantziák 10 napok alatt Angliába kiszállanak.

Batava Respublika.

Hága, Oktob. 16-dikán. A' főbb tárgyak között, a' mellyeket megfontolásnak okáért a' Törvényhozó Gyűlés' eleibe terjesztett a' Direktorium, a' Hollándiai Sajt sem utólsó. Azt akarja meghatározni a' Direktorium, hogy, Frantzia és Spanyol országot mint Szövetséges társakat ki, yévén, ezeken kívül még a' neutrális országokra

se' legyen szabad ki vinni a' Batava Respublika' földjéről a' sajtót.

A m f t e r d á m , Oktob. 15-dikén. A' Párisban lévő Orosz Követ Gr. Markow egy jelentést terjesztett a' Fr. Országglófszék' eleibe, mely által azt adja ennek értésire, hogy Orosz ország nem fogná jó szívvel nézni azt, hogy a' Fr. seregek Spanyol országon keresztül Portugáliába által utaznának, és ezen országot elfoglalnák. Hallatik, hogy Gr. Markow Pétersburgba visszafogna utazni.

Nagy Britanniai Birodalom.

London Oktob. 14-dikén. Fox, Lord Moira, 's az úgy nevezett Oppozitzióznak más több tagjai, a' napokban egy gyűlést tartván, azt végezték közönséges meg egygyezéssel, hogy a' Parlamentonak nem sokáismét elkezdődő tanácskozásaiiban, semmi a' -félébe ne ellenkezzenek, és semmi a' fele vetélkedésekre alkalmatofligot ne szolgáltassanak, a' mi a' jelen való körülállások között áralmas lehetne, p. o. a' haza védelmezésére megkivántató buzgóságát a' népnek lankasztaná, 's több e' -félék. — A' Parlamentom tagjai November 22-dikére hivattattak ölfize.

Az Országglófszék sok ezer lántsáknak készítése eránt tett rendeiést, a' mellyek az olyan hazafiak között osztatnak ki, a' kik puskával nem gyakorolják magokat, hogy az ellenségnek megjelenésekor ezeknek is lehessen valami a' kezekben, a' mivel magokat és hazájokat védelmezheffék.

Lisabonból így írtak Oktob. 2-dikén. Az itt lévő Anglus kereskedők' tanácsa meghatározta, hogy az itt találtató Angliai kereskedő portekákat mind hajóra rakassa, minthogy méltán tartani lehet, hogy a' Frantzia, Spanyol, és Porta-

galliai Országfőszékek között eddig folyt alkudozásoknak az Anglia ellen való közönséges ellenségeskedés leszen a' kimenetelek. A' Fr. Követ, az Első Konzúl sogora Gen. Lasnes, a' napokban a' Regens Hertzegnél ébédelt, a' mely tsaknem hallatlan történet a' Portugalliai Udvarnál. Egy fia ugyan ezen Követnek Sept. 29-dikén a' Királyi palotában kerefzteltetett meg. 's az ő Kerefztattya a' Regens Hertzeg, Kerefztannya pedig a' Regens Hertzegné, voltak, — Már a' Madridi Udvarnál is változást okoztak a' környüllások a' Ministeriumban. A' Fő Minister Hertzeg de la P a c e, elbútsuzott.

Dublinból írják újonan, hogy még foly a' támadok' exekutziója. Mac Intosh nevű köz rendű ember Dublinban, a' háza' ajtaja eleibe akasztatott-fel. Kevéffel Jul. 23-dika előtt egy rakás puskapor az ő házában fellobbanván, az ez által okoztatott lármának alkülmatosságával feles számú puskát találtak - meg nálla, a' melyek a' padimentom alatt vóltak elrejtve.

Nevezetes, hogy a' fejei ezen Irlandiai támadásnak, a' kik még eddig Itélőszék' elibe állittattak, a' magok bünös vóltokat nem tagadván, a' Frantziákkal való egygyetértéseket semmi képpen meg nem akarják vallani. Emmet, egygyike azon támadóknak, a' kik közelébről félakasztattak, midőn az Itélőszék előtt állván az Elölülőtől utoljára megkérdeztetett volna, hogy az ellene mingyár kimondandó sententzia ellen nem volna. é még valami kifogasa, ekképpen felelt: — „Ha, bünösnek találtatván, 's halálra íteltetvén, tsak halált kellene szenvednem, betsülettel alája adnám an-

nak magamat, és egy szót se szollanék: de csak tsak állapotommal, hanem a' világi előítélettel is közködnöm kell. A' halálós ítélet, a' megölettetnek nevét is gyalazatosfá teszi! Az ember meghal's az emlékezete él. Ez az, a' mi engem' arra indit, hogy ezen alkalmatosfágot arra fordítsam, hogy az ellenem való vádnak ha csak valamely részetskéjére nézve is tisztává tegyem magamat hazámfeinek szemeik előtt. Azzal is vádoltatom, hogy a' Frantziáknak E m i f s a r i u s o k volnék. E' nem való. Hogy hazámat valamely ellenségnek, annyival is inkább a' Frantziáknak. kezekbe szolgáltassam, soha elzembe se jutott. Soha nem forgott elmémben, hogy a' Frantzia hatalmat Irláudiába által hozzam. Isten örizz, hogy e' történnyék! &c.

A' Londoni Muséumban egy munkára találtak, a' melly a' Tehénhímlőről van írva, 's az 1713-dik éltendőben nyomtattatott. Sulger nevű Német Tanuló (Studens) vólt az írója. Ilyen tízím alatt jött ki: De lue vaccarum.

London Oktob. 8-dikán. Nem soká ismét fontos dolgok történnek a' Fr. partoknál. Mihegyest Adm. Keith, a' ki most a' Fr. partoknak megkémlelésekben foglalatoskodik, ezen munkát elvégezte, azonnal rá rontanak ágyúzó hajóink ismét a' Calaisi, Boulognei, és a' több Fr. kikötőhelyekre. A' közelébbi alkalmatosfággal a' ízél és ellenkező idő kényszerített, elkezdett munkánknak félbeszakasztására, minekutánna 400 hordó puskaport tüzeltek volna fel ágyuzóink.

Az Erdélyi lovaknak szép termetek, tartósa

váltak, és a' benne lévõ tüz mellett is, könnyen tanítható természetek, oly esméretes, és szembetűnő, hogy azt próbákkal bizonyítani nem szükséges: még is a' szép, és jó lovakban gyönyörködöknek pompás szekereik előtt többnyire külső országokból drága pénzen szerzett lovak szemléltetnek, és Erdélyieket, a' mellyek magokat akár hova való eredetű lovak mellett is még nem szégyenlik, alig lehet imitt amott látni. Bizonyosan nem a' lovakban; hanem a' többek között talám abban van a' fogyaikozás, hogy a' vevők a' helyét, idejét, mikor és hol lehessen bizonyosan jó, és szép Erdélyi lovakat az első kézből venni, nem tudják. Erre nézve több rendbéli Erdélyi uradalmak, abban egyeztek meg, hogy a' közelébbi 1804-ben elkezdvén ez után esztendőnként Juniusnak 25-dikére N. Küküllő Vármegyében Radnóthra, az ottan tartatni szokott Sokadalomra (vásárra) számos eladó lovak bizonyosan vezetteffenek. Ugyan ottan, a' lovaknak megkivántató helyről az Uraság szükséges rendeléseket tétet, és a' vevőknek is a' mennyire lehet kedveket keresni igyekezi, tsakhogy minémű paripák, ketteffibe, négyivel, vagy hatával való lovak kivántassanak, akár a' vásár előtt, akár mászszor is 3 hónappal előre ilyen útatisítás alatt jelentsék (t. i. a' Magyar Országiak). — Cs. K. Kamarás M. Gróf Béthlen László Urnak Radnóthi Tifztségéhez, p. Debretzen, Bisztricz, à Radnóth.

* * *

Minthogy a' Magyar-Német és Német-Magyar Lexiconra előrefüzetett Titt. Erdemes Haza-

fiak közül igen sokan tették le magamnál a' pénznek egy részét, olyanok, kik a' Hazában széllyel laknak; erre nézve, hogy a' könyv nyomtatványjai mind most, mind ezután ezen Titt. Uraknak, tévedés nélkül kezekbe szolgáltatathassanak, nyomtatványjaikat a' következő helyekre szállítatom. Méltóztassák az itt kitétetett helyek közül ott kerestetni, a' hova lakások közelebb van.

Debreczenbe, Professor Tiszt. Sárvári Pál Urhoz.

Eperjesre, Titt. Professor Zennovitz Urhoz.

Lötsére, Titt. Professor Liedemann Márton Urhoz.

Pestre, Kis István híres könyvároshoz.

Posonba, Professor Tek. Belnay György Urhoz.

Ez úttal, az általam adatott nyomtatott Recepillével, az előre fizetendő pénz hátra lévő részét is, a' könyv melle ragasztott Jelentés szerént, a' nevezett's Titt. Uraknál méltóztassák le tenni, melly Recepillé helyébe a' könyvvel egygyütt, másokat küldök; hogy a' könyv még ki nem jött három darabjai, a' mellett, pénz nélkül kézhez adathassanak. Hogy pedig a' könyv kiofztásában tévejedés ne essen, a' Titt. Előrefizető Urak Neveinek Laistroma után, különösen azt is feljegyeztem, hova tartozzanak a' leküldetett könyv darabjai.

A' Lexicon II-dik Részének I-ső darabja melly most leküldetik, 42 árkus; a' 2 ik darabja is, melly rövid időn elkészül ennyire fog telni.

A' Második Rész két darabban az Első Résznél nagyobb lesz, ugyan azért a' kinyomtattatása is későbbre maradt.

A' kiadó.